

בכית המשפט העליון כשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

בג"ץ 1336/16

בג"ץ 1337/16

בג"ץ 1721/16

בג"ץ 1777/16

לפני: כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט צ' זילברטל

העותרים בבג"ץ : 1336/16
1. פיראס מוסטפה אטרש

2. אטרש
3. אטרס
4. אטרש
5. אטרש
6. אטרש
7. המוקד להגנת הפרט

העותרים בבג"ץ : 1337/16

1. אבו כף
2. אבו כף
3. אבו כף
4. אבו כף
5. אבו כף
6. אבו כף
7. אבו כף

העותרים בבג"ץ : 1721/16
1. דוויאת

2. המוקד להגנת הפרט

העותרים בבג"ץ : 1777/16

1. טוויל
2. טוויל
3. טוויל
4. טוויל
5. טוויל
6. המוקד להגנת הפרט

נ ג ד

מפקד פיקוד העורף
המשיב בבג"ץ : 1336/16, בג"ץ
1337/16, בג"ץ
1721/16 ובבג"ץ
1777/16

עתירות למתן צו על תנאי וצו ביניים

תאריך הישיבה: כ"ט באדר א' התשע"ו (09.03.16)

מזכיר הרכב : אלון חספר
קלדנית: גלית טובינה

בשם העותרים
בבג"ץ 1336/16,
בג"ץ 1337/16
ובג"ץ 1777/16 :

בשם העותרים
בבג"ץ 1721/16 :

בשם המשיב : עו"ד יונתן ציון-מוזס

פרוטוקול

1
2 כבוד השופטת אי חיות : לגבי 3 העתירות של אטרש אבו כייף וטויל, יש לנו ספקות, ואנו רוצים
3 לשאול האם אדוני מוכן שנשמע את הדיון כאילו הוצא צו על תנאי כדי לחסוך זמן?
4

5 עו"ד ציון-מוזס : ככל שעולה נקודה או הבהרה שתתאפשר השלמת טיעון לטיעון ככל שיעלה.
6
7 ניתנה החלטה.
8

9 עו"ד ציון-מוזס : במסגרת שלוש העתירות טענה חברתי טענות דומות כשטענה אחת מופיעה
10 והיא סוגיית שלילת התושבות שלא נשללה. למעט זה מדובר בטענות שאבקש לסקור אותן אחת
11 אחת.

12 אתחיל בסדרה של פסקי דין, גם מהעת האחרונה בדבר עצם הסמכות להפעלת תקנה 119 ובית
13 המשפט קבע שהסמכות קיימת מכח תקנה 119 במקרים המתאימים. זו המלצת בית המשפט
14 הנכבד האם המקרים הללו הם מקרים בהם יש להפעיל את הסמכות. המשיב סבור כי כל 4
15 המקרים הללו הם מקרים בהם יש להפעיל את הסמכות. בהתחשב בכל המקרים ובהתחשב
16 המפגעים.
17

18 כבוד השופט ע' פוגלמן : הנקודה הבסיסית שקצת נבדלת מהזרם המרכזי שאדוני הזכיר
19 בתשובה, בה מלכתחילה לא היתה כוונה תחילה.
20

21 עו"ד ציון-מוזס :
22 לא היתה כוונה לרצח אלא בכוונה של הריגה. לגבי כל ה-4 אין הבדל בין בדויית לבין האחרים,
23 הוגש כתב אישום על הריגה בצוותא. גם אם הם לא היו אלה שזרקו את האבן, הם זרקו אבנים
24 לעבר הכביש. הם העבירו אבנים כדי שבדויית יזרוק אבנים מטווח קצר.
25

26 כבוד השופטת אי חיות : אדוני יודע שאנשים שזורקים אבנים לא מיועדים להריסת ביתם. אתם
27 העמדתם את הנאשם שזרק את האבן הקוטלת. לפי מה שאמרתם לנו מדובר בבדויית. אתם
28 כותבים שהוא גם הודה בדבר. אינני יודעת מה היה בשלב ההקראה איתו, לפי מה שאני לפחות

1 הבנתי, הוא מודה שהוא זה שזרק את האבן הוא רק טוען שאין קשר סיבתי כי המוות נגרם
2 מחולי של המנוח או משהו מהסוג הזה.

3
4 עו"ד ציון-מוזס:

5 יש משהו שקשור לגולגולת דקה. דבר זה לא עולה בקנה אחד עם חוות הדעת. חוות הדעת
6 הפתולוגית פה וניתן לעיין בה.

7
8 כבוד השופטת א' חיות: השאלה אם אין להבין בין מבצעים בצוותא כשיודעים מיהו המחולל של
9 הקטילה עצמה ובין האחרים שהיו והשתתפו ברמה כזו או אחרת שאולי הופכת אותם מבחינת
10 דיני העונשים למבצעים בצוותא, אולי משום עצמת הפעילות שלהם יש מקום להבחנה?

11
12 עו"ד ציון-מוזס:

13 בסופו של דבר יש כאן קבוצה שביצעה ביחד יידוי אבנים. העובדה שבדויית הובילה בסופו של
14 דבר של אלכסנדר המנוח, הוא שיקול שיש לקחת בחשבון אך הוא לא השיקול היחיד.

15
16 כבוד השופטת א' חיות: זה נכון, כמו במקרה של אסתר אוחנה שהיתה חבורה שזרקה אבנים
17 ולא יודעים איזו אבן גרמה לכך, אבל פה יודעים שבדויית זרק את האבן הקוטלת.

18
19 כבוד השופט צ' זילברטל: היה שלב ראשון שכולם זרקו. בשלב הזה האחרים עומדים בצד
20 הכביש והוא עומד על אי תנועה לכן זה לא מקרי שזו האבן שלו.

21
22 כבוד השופטת א' חיות: לא על המכונית הזאת והאבנים שהם זרקו לא פגעו במכונית הזאת לכן
23 ניתן לבודד.

24
25 עו"ד ציון-מוזס: העובדה שהאבנים שהם זרקו לא גרמו בסופו של דבר למות אדם לא היא
26 שעומדת על הפרק.

27
28 כבוד השופטת א' חיות: אם זה לא היה התיק לא היינו עומדים פה בתיק של הריסת בתים.

29
30 כבוד השופט ע' פוגלמן: יכול להיות שאדוני משכנע שלא צריכה להיות התייחסות נבדלת. עדיין
31 יש מקום לאטימה מוחלטת בה מתגוררים בני משפחה להבדיל מאטימה חלקית. אדוני
32 מהתגובה ב-1721 ואני מניח שהדברים קיימים לטובת שני הצדדים. למשל נניח בסעיפים 40-41
33 איזון. אם מדובר בסיטואציה ואדוני הפנה לפסיקה, כל מה שאדוני מצטט הם מקרים בהם
34 מפגע בא בכוונת קטילה. השאלה אם היא אותה קטגוריה אחרת אין מקום ליחס נבדל. אני
35 מניח שהיחס הנבדל בא לידי ביטוי באטימה ולא בהריסה. השאלה אם לא צריך לרדת קצת
36 במדרג?

37

1 עו"ד ציון-מוזס : השיקולים שנשקלו וגם החלופות שנשקלו סוגיה זו הועלתה.

2

3 כבוד השופט ע' פוגלמן : האם בשל כך היה עיכוב? האם כל העיכוב היה בשל התייעצויות בענין
4 הזה? זה הכל נבלע בין השורות. טוב שזה מעורר דילמות. הדילמות חשובות. אסור לרוץ בדין
5 הרבה.

6

7

עו"ד ציון-מוזס :

8

אעביר הערה זו ככל שיהיו מקרים בהם יהיו התלבטויות כאלה נוספות.

9

10 כבוד השופט ע' פוגלמן : אנחנו מכבדים את הרצון שלכם. כמו שאתם מכירים את הפסיקה
11 סיטואציה בה היתה השתהות, יש לה משקל. אולי פה זה לא עד כדי כך.

12

13

עו"ד ציון-מוזס :

14

מאז הארוע היה שיהוי. הוגש כתב אישום באוקטובר ועד סוף ינואר התקבלה החלטה.

15

16 כבוד השופטת א' חיות : חבל להשחית מילים. זה לא עובר את הגבול לפחות לא לפי הפסיקה
17 שלנו שפרק הזמן שעבר מכשיל את הביצוע. אולי נתמקד בשאלות כאן.

18

19

עו"ד ציון-מוזס :

20 גם חלופות פחותות יותר וחמורות יותר נשקלו. השאלה היתה האם בנסיבות הענין יש להפעיל
21 את הסנקציה כאן, קרי אטימה הפוכה. יש כל מיני סוגי אטימות. יש אטימה בה לוקחים בטון,
22 להערכתני על דירה של 100 מטרים מדובר ב-16 משאיות בטון ושופכות את החומר פנימה.
23 אטימה עם בטון היא אטימה של הנדסה. אטימה זו במקרה זה היא אטימה הפיכה.

24

25 כבוד השופטת א' חיות : אדוני יודע לומר אם במקרים של אטימה הפיכה היו מקרים בהם
26 הוסרה האטימה?

27

28 כבוד השופט ע' פוגלמן : בוודאי שהאפשרות הזו קיימת ואנו לא מקלים ראש. אתם בוודאי
29 כמפקד צבאי יודעים כמה מקרים אם בכלל היו הפיכות של אטימות.

30

31

עו"ד ציון-מוזס :

32 אני יכול לנסות לברר זאת כעת. אני יכול לברר סוגיה זו בהקשר למבנים הללו בעתיד. כרגע
33 ההחלטה היא על עצם האטימה.

34

35 כבוד השופט ע' פוגלמן : בוודאי שאנו לא מצפים מאדוני לומר איזה אחוז אם בכלל.

36

37

1 כבוד השופטת א' חיות : השאלה אם אי פעם נקטו בצעד זה?

2

3

עו"ד ציון-מוזס :

4 לגבי מעורבותם של 4 העותרים, צרפנו את הודעותיהם של המפגעים במשטרה וגם זכדים

5 רלבנטיים משירות הבטחון הכללי. לטעמנו, הודעות אלה הועברו גם לחבריי, עולה מעורבות חד

6 משמעית של כל 4 המעורבים בביצוע הפעולה. סברנו כי במקרה זה ההבחנה בין זה שיידה את

7 האבן בפועל לבין האחרים שיידו אבנים בפועל אך זו לא האבן שפגעה והרגה, באיזון הכולל

8 נמצא שיש להם חזקות של אטימת הבתים גם בעניינם של הבתים האחרים.

9 מבחינתנו רמת ההוכחה מובילה לכך שלמפקד הצבאי יש ראיות חד משמעיות בענין מעורבותם

10 הרבה של כל אחד מהמעורבים בפעילות הרבה מכאן שניתן להפעיל את הסמכות הזאת.

11 אציין לענין שלילת התושבות, ההפשעה על שלילת התושבות על יכולתו של המפקד צבאי לנקוט

12 מכח תקנה 119, מדובר בסמכויות שנתונות לגורמים שונים.

13

14 כבוד השופטת א' חיות : מה שחברי כיוון האם הדבר הזה הוא חלוט?

15

16 עו"ד ציון-מוזס :

17 העתירה תלויה ועומדת. יש עתירה של 4 תושבי מזרח ירושלים. גם בתיקים קודמים של שלילת

18 תושבות צויין באופן חד משמעי שמדובר שם בסוגיה של הפרת אמונים והחובה הבסיסית של

19 התושבים למדינת ישראל. פה מדובר על רשות ביטחונית.

20

21 כבוד השופט צ' זילברטל : גם אם זה שתי תכליות שונות, אם הבנתי את הטענה כיון שננקט

22 מהלך נוסף, יש בו גם אפקט הרתעתי. דרך אגב, גם אם זו לא התוכנית שלו האם זה משנה את

23 מערך השנויים?

24

25 עו"ד ציון-מוזס : לפחות חלק מהגורם ההרתעתי יוצר אינטרס למפגע לנסות ולהניא אותו

26 מפעילותו. יש גם אפקטיביות של ההרתעה. ככל שתמצו לעיין זה נמצא כאן. תכלית הרתעתי זו

27 לא קיימת ועל כן אנו סבורים שהקשר הוא מינימלי.

28 סוגיה נוספת שנטענה מכח חוק התכנון והבניה על מנת לבצע את הריסת הבתים.

29

30 כבוד השופטת א' חיות : על זה כבר יש פסיקה.

31

32 כבוד השופט ע' פוגלמן : יש פסיקה במישור האזרחי שהצורך בהיתר נדרש. זה בדרך כלל עולה

33 כשיש צו הריסה למבנה מסוכן או דברים מהסוג הזה ועלו טענות שאמרו גם במקרה כזה צריך

34 פרנסה.

35

36

37

עו"ד ציון-מוזס :

בריא שהסמכות היא סמכות מקומית. זה לא תחת המטריה של תכנון ובניה. זה לענין שלוש המפגעים האחרים.

עו"ד צמל: אתייחס באמת לשלושת המקרים. שללו תושבות עד כה, בבית המשפט העליון לארבעה. אחד טוויל לא נשללה תושבותו כי הוא קטין. שלילת תושבות היא צעד מאוד מאוד משמעותי. לא אבתן עכשיו את העתירה. רק עכשיו מעבר לכל העילות עדיין ההרתעה היא המרכזית משום שזו נשמת אפם של תושבי ירושלים. הוא לא נותן להם זכות להצביע למשל, וכל הקיום היום יומי העבודה, היכן להיות כן לנסוע לא לנסוע להישאר בארץ, להתחתן, ביטוח לאומי, ביטוח רפואי הכל סובב סביב ענין התושבות. ענין התושבות היא חשובה מאין כמוה. בענין הריסת בתים אני לא יכולה לעשות את האיזון. הרתעות לא חסרות רק שלא נתחיל להתדרדר במדרון החלקלק הזה.

רציתי לומר לגיבי אותם ציטוטים שציטט חברי בתשובתו הארוכה והמפורטת. חברי ניסה להיאתו לא רק באילנות הגבוהים, אלא גם באותן ענפים של אותן אילנות. מפנה לפסק דין קוואסמה (מצטטת). ההשלמה היותר בוטה אף נאמרת בפסק הדין החדש בתיק המאד. בית המשפט אומר כופים עלי בניגוד לרצוני, אך כשאין ברירה לעשות את הצעד של הריסה או אטימה, אומר בית המשפט כאלה הם כל המקרים (מצטטת).

זאת אומרת המיוחדות, הנדירות האופי המיוחד של האירוע שיש בו להביא לפגיעת בית, בענין אבו דהן (מצטט פסק דינה של השופטת נאור). מה צריך אותו מקרה שבית המשפט יחשוב שהוא יכול לסטות מכל ההלכות ולקבל את ההחלטה הגסה. המקרה שלנו מאוד רחוק מכך. להעמיד לדין על הריגה. הם טוענים לאדם מרכזי ולאנשים משניים שהיו עימו. הוונה? בוודאי שאין כוונה. אדם שהולך לזרוק אבנים לא חושב שזה ייגמר בנזק הזה. מדובר בסקטורים שונים בנסיבות שונות. זה כאילו לא עבירות של פלסטינים זריקת אבנים. העבירה הזו בהיותה כה נפוצה, בענין אסתר אוחנה, המקרה ליד חברון שאב ובנו מתו מכך, והמקרה הזה. אין ברירה אלא לומר את הדברים. אמנם יש כתב אישום.

כבוד השופטת א' חיות: אנו מסתפקים בראיות מנהליות. אנו סומכים על המפקד הצבאי.

עו"ד צמל: כולם השיבו. והשיבו מעבר לזריקת האחריות וזריקת האבן. יש ענין לענין הגולגולת הדקה.

כבוד השופטת א' חיות: יש חוות דעת פתולוגית בענין.

עו"ד צמל: ביקשנו את התיק הרפואי בהליך הפלילי בגלל כל מיני טענות בתוך התיק כאילו היו בעיות מיוחדות. חוות הדעת של המרכז לרפואה משפטית הוגשה לבית המשפט בהסכמה. חלק אחר מהעדים המתגוררים בא-טור וחזרו לבתיהם מעידים על קבוצה אחרת שעמדה במעלה הכביש ולפי חשדם זרקו אבנים ויש אבנים מפוזרות בחלק העליון של הכביש. גם ההודעות לא

1 קושרות. גם 3 מתוך האנשים האלה היו בטוחים שמדובר ברכב של אישה ערבייה שנוסעת משם.
2 הדבר הופץ באינטרנט באותו לילה.

3
4 כבוד השופטת אי חיות : אין לדעת. נקבל את הראיות.

5
6 עו"ד צמל : נאמר שלאף אחד לא היתה כוונה לגרום למוות.

7
8 עו"ד ציון-מוזס :

9 מלבד החומרים שצורפו לדוחות ישנם עוד חומרים חסויים שניתן להגיש במעמד צד אחד.
10

11 עו"ד צמל : כפרנו בקשר.
12

13 כבוד השופטת אי חיות : יש לכם התנגדות שנראה את החומר החסוי?
14

15 עו"ד ציון-מוזס :
16 ישנה חוות דעת לענין האפקטיביות.

17
18 כבוד השופט צ' זילברטל : היא ראשונה?
19

20 עו"ד ציון-מוזס : היא עדכנית לחודש פברואר 2016. ישנה חוות דעת פרטנית העוסקת בראיות
21 הקושרות את המעורבים לפיגוע שהם לא חומר ראיות בתיק הפלילי. מדובר בחומר חסוי.
22

23 כבוד השופטת אי חיות : יש תעודת חסיון שהוצאה בתיק הפלילי?
24

25 עו"ד ציון-מוזס : כן.
26

27 עו"ד צמל : התיק הרפואי של המנוח עצמו אותו ביקשתי. הוא הוגש בבית המשפט המחוזי
28 לעיונו של בית המשפט ואין צורך להכנס.
29

30 כבוד השופטת אי חיות : הענין הזה הוא בשולי הדברים.
31

32 עו"ד צמל : לנו יש תצהירים ויש עדי ראיה. בתיק ישנם עדים שטוענים שהרכב לא פעל כמו
33 מכונית במרכז הכביש. הוא פעל אחרת. הוא פעל כי קיבל אבן מצד ימין וסטה שמאלה.
34

35 כבוד השופט ע' פוגלמן : מה שרציתם יכולתם להגיש. אנחנו בודקים עכשיו את ענין הראיה
36 המנהלית.
37

1 עו"ד צמל: יש לנו 4 אנשים שמואשמים בעבירה מאוד חמורה של הריגה, ואנו לא רוצים לחשוף
2 עכשיו את כל הקלפים.

3
4 כבוד השופטת א' חיות: ההחלטה של המפקד הצבאי היא החלטה סבירה בהינתן הראיות
5 המתאימות.

6
7 עו"ד צמל: טענו שנמצאה אבן גדולה בתוך המכונית, ואילו עדת הראיה טוענת שראתה אבן
8 קטנה בגודל 7 ס"מ. עשו שתזורים במקום.

9
10 כבוד השופטת א' חיות: גב' טוענת כאילו אנחנו בתיק הפלילי.

11
12 עו"ד צמל: אין חולק שאף אחד מהזורקים לא זרק כדי להמית.

13
14 כבוד השופטת א' חיות: כשמעמידים לדין על הריגה היתה להם חוסר אכפתיות לפחות אם
15 מישהו ימות מהאבן או לא. זה גדר ההתלבטות.

16
17 עו"ד צמל: הטענה המרכזית שלהם שחלק הלכו בדרכיהם כששמעה המכונית. בכל מקרה אי
18 אפשר להתעלם מהעובדה שמדובר בעיר ירושלים. אף במקרים קשים אוטמים בירושלים. לא
19 אוהבים לבצע הריסות בירושלים. מאז ומעולם. האטימה שלכל צד לא כל כך פשוטה. אמנם
20 מצמידים, לפחות לכאורה ברזלים לחלונות ואז מלחימים אותם. יש פה אטימה שנעשתה באופן
21 דומה למוצב אך גם אם זריקת קצף של פלסטיק בתוך הבית, מציגה איך זה נראה מחוץ לבית.
22 מדובר באטימה הפיכה ולא מהסוג עליו מדברת גב'.

23
24 עו"ד צמל: הפיכה אך מכוערת.

25
26 כבוד השופטת א' חיות: יש עוד דברים מכוערים בפרשה הזאת.

27
28 עו"ד צמל: לגבי אופי השכונה והמראה שלה, יעיד חברי אולי למען יראו ויראו אך לא נמעיט
29 ערך בהשפעה הזאת של הנוף.

30
31 כבוד השופט ע' פוגלמן: המדרג פה יותר נמוך.

32
33 עו"ד צמל: רציתי להצטרף למרכבה של כבודכם. הפתרון שמצא בית המשפט היה הגבלה בזמן.
34 לא היו תוצאות כאלה. אפשר להגביל בהגבלה בשטח או הגבלה בזמן.

35
36 כבוד השופטת א' חיות: גב' חייבת לנו תשובה לגבי החומר החסוי.

1 עו"ד צמל: המשפחה של העותר ב-1137 יש דו"ח סוציאלי שבכוונתנו להגיש לגבי האמא
2 והשלכותיה. יש שם 5 ילדים ומרשי הוא ה-6. הילדים בכיתה ב', בכיתה ד' מכיתה ט'. מגיל 8 עד
3 18.

4
5 כבוד השופטת א' חיות: יש פה דו"ח. זה לא חתום ואין לוגו. כל אחד יכול לכתוב את זה.

6
7 עו"ד צמל: הדו"ח הועבר אלינו לפי בקשתנו.

8
9 כבוד השופטת א' חיות: למה אין חתימה ואין לוגו?

10
11 עו"ד צמל: כפי שכובדכם רואים זה הדו"ח הסוציאלי שמה של העו"ס.

12
13 כבוד השופטת א' חיות: זה לא חתום.

14
15 עו"ד צמל: אדאג להעביר דו"ח חתום.

16
17 כבוד השופטת א' חיות: גב' תעביר דו"ח חתום, אחרת לא נתייחס.

18
19 עו"ד צמל: שלחנו את ההודעה לגבי צו הירושה. אמו האלמנה של העצור, היא רק אחד
20 מהבעלים של אותו בית, יש צו ירושה מן האבא שנפטר והאמא קיבלה 7 חלקים מתוך 80.

21
22 כבוד השופטת א' חיות: אבל האמא והילדים שלה גרים שם.

23
24 עו"ד צמל: כן. לגבי טוויל הוא גר בנפרד ממול. לגבי עטרש זה בית קטן יותר הוא גר עם אביו
25 ושני אחיו בחדר. מדובר בבית ישן שנבנה לפני 1948. מגישה לבית המשפט.

26
27 כבוד השופטת א' חיות: אנו עדיין מחכים לתשובה לשאלתנו לגבי החומר החסוי. וגם חומר
28 עדכני לגבי אפקט ההרתעה. זה כתוב בתשובה. האמת אני לא רואה למה יש להתנגד. באחד
29 מפסקי הדין כתבנו שיתבצע מחקר בענין. בהתאם למה שנפסק שם רצינו לראות מה יש מבחינה
30 בדיקה עדכנית בסוגיה זו. אם אתם לא מסכימים זה גם בסדר.

31
32 עו"ד צמל: אני מרבה לצטט את דברי גב' דווקא בגלל שלא ניתן להיות שבויים באותה תפיסה
33 מיושנת. הכנתי לי פתיח כזה לומר שזה יום נורא לשמוע בו את הדברים הללו. מצד שני זה יום
34 שעוד לא הוסקו לגביו המסקנות מה פירוש ההרתעה. טענו זאת חזור וטעון.

35 לגבי שמיעת חומר על ההתרעות, אני מניחה שמה שחבריי מביאים בתור חומר חסוי הוא מן
36 הגורן מן היקב. משהו נוסח כשרציתי שיהרסו את הבית של אבא שלי לא עשיתי את הפיגוע. לא
37 שמענו את אותם אחרים שנותרו בחיים כי ההרתעה בחיסולם לא הרתיעה די.

מה הם מביאים? מהו סוג הדברים?

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37

כבוד השופטת אי חיות: יש שני סוגי חומרים חסויים שהם מבקשים להביא. אחד הוא עדכון לגבי הכלי של הריסת או אטימת בתים. אני מניחה שאילו זה לא היה חסוי היינו שומעים יותר.

עו"ד ציון-מוזס:

לגבי חוות הדעת ההרתעתית הדברים פורטו. זו אותה פרפראזה אך זה לא אותו דו"ח.

כבוד השופטת אי חיות: כלומר החומר מחזק את אותה פראפראזה?

עו"ד ציון-מוזס:

כן.

עו"ד צמל: אצטרף לדברי חברי.

כבוד השופטת אי חיות: החומר החסוי הנוסף נוגע לראיות מנהליות. עומדת להיות מוצאת תעודת חסיון מנהלית ורוצים להראות לנו אותה במעמד צד אחד.

עו"ד רוזנטל: נשאלת השאלה אם זורקי אבנים בשבת היינו פה? הסיבה היחידה שאנו פה כי המדינה מרשה לעצמה להרוס את בתי הערבים. אני מתקן, הסיבה היחידה שאנו פה, לפי תקנה 119 היא כי מדובר בפלסטינים. זה מה שאנו מרגישים לאורך כל הפסיקה. איך אתם כשופטי עליון יכולים לקחת את העובדה שאבא לא אחראי למעשי בניו ולומר זה המקרה. אנו פה לא מענישים, אנו פה רק לצורך ההתרעה. 30 שנה אני במקצוע ולא מצליח להבין את הרציונאל אלא רציונל שמאחר ואנו לא יהודים אנו יכולים לעשות מה שאנחנו רוצים. אני מייצג את האמא ואת האחיות שגרות בבית די עלוב יש לומר, אך זה הבית שלהם. לא ידעו, אין הוכחות שהן עודדו אותו.

כבוד השופטת אי חיות: אין אחות. רק האמא פה. הבת לא עותרת. בת כמה הבת?

עו"ד רוזנטל: הבת כבת 20. לא הדגשתי את הצורך להוסיף אותה בתור עותרת. הבנתי שבית המשפט לא מת על עתירות של מסי עותרים ביחד.

כבוד השופט עי פוגלמן: זה לא הענין.

עו"ד רוזנטל: אני מסכים. יש שופט אחד שכבר איננו שכל הזמן היה מצטט את פסק הדין הזה לגבי האחריות של האבא.

1 כבוד השופטת א' חיות : המשפט היהודי הפוך, זו אחריות של הבן למעשיו של אביו.

2
3 עו"ד רוזנטל : ממתי מעמידים לדין את האבא על הבן.

4
5 כבוד השופטת א' חיות : הפסוק הוא : "אבות אכלו בוסר ושיני בנים תכהנה".

6
7 עו"ד רוזנטל : לבן יש אחריות מופחת.

8
9 כבוד השופטת א' חיות : זה כאשר מדובר בענישה. פה זה לא להרתיע את הרבים אלא להרתיע
10 את מי שנותר עדיין חי מפני מעשה נוסף.

11
12 עו"ד רוזנטל : כשאתם לוקחים חקיקה בריטית כשכתוב בכותרת בדיוק מעל תקנה 119 (מצטט)
13 וכל כך למה? למה לא ברור לי. לבוא ולומר כמו השופט עמית מאחר וכל פעם יש עוד עתירה
14 ועוד עתירה, וברוך השם העתירות הללו לאורך כל ההיסטוריה ועושים אין סוף. זו הדרך של
15 מדינה יהודית דמוקרטית להמשיך בכח הכל? רק בכח. ויש לכם את הכח. את גבי עמדת בראש
16 הרכב הנשיא ברק כשנאמר מה האמא אחראית למעשיו של הבן? כל הטענות שהעלינו פה. הדיון
17 נדחה ל-90 יום למרות הדחיפות והצורך להרתיע. עברו 90 יום פתאום וועדה צבאית אנו כן
18 הורסים.

19
20 כבוד השופטת א' חיות : כתוב בפסיקה מה השתנה.

21
22 עו"ד רוזנטל : הגל עכשיו השתנה? יש יותר פיגועים מאשר היו לפני 20 שנה? מאשר היו ב-1996?
23 אני רק רואה עוד כוח ועוד כוח. אתם יכולים לרסן אותם.

24
25 כבוד השופטת א' חיות : זה סוג של מונולוג ממורמר על פסיקתו של בית המשפט הזה שהיא
26 פסיקה שאנו מחויבים לה.

27
28 כבוד השופט ע' פוגלמן : הבנו את הדברים. נשקול אותם.

29
30 עו"ד רוזנטל : תקנה 119 מתחילה, ואני לא טוען לסמכותה או לא סמכותה. בסיפא התקנה יש
31 או כל עבירה שבה יש אלימות. אין ספק שאנו נכנסים לזה. מה שאני טוען זה להשתמש בחלק
32 מהסעיף שלא באמת מיועד לכך. בנוסף לכך יש את תקנה 9 נדמה לי שהיא גם תקנת סל. לומר
33 לבוא ולאטום כשאין שימוש בנשק חם, כך כתוב, כדי לאטום את הדירה, לי זה נראה עליה
34 במדרגה שאני מבקש מכם לעצור.

35
36 כבוד השופטת א' חיות : וגרזן גם לא נכנס לרישא. סכין גם לא נכנס. אני מדברת על הטיעון של
37 אדוני. זה גם לא נכנס דרך הסיפא, דרך עבירת אלימות כי גם סכין וגם גרזן לא ברישא.

עו"ד רוזנטל: נכון אבל שם יש כוונה תחילה.

כבוד השופט ע' פוגלמן: על זה דיברנו ושאלנו. אדוני עכשיו מגיע לענין. את הענין הכללי אדוני טען. ראינו קראנו והבנו.

עו"ד רוזנטל: אני מנסה לעשות את עבודתי הכי נאמנה שיש. כך אני רואה את הענין.

כבוד השופט ע' פוגלמן: אדוני עושה את תפקידו, אין תלונות.

עו"ד רוזנטל: השימוש באלימות, כשמדובר באבן כשאין כוונה תחילה, כשמישהו יוצא עם גרזן או סכין מצטייד בזה והולך. כלומר האבן הזאת היתה על הרצפה. הוא לקח אותה מהאי.

כבוד השופט צ' זילברטל: הוא עומד במרחק של עשרות מטרים. מה ההבדל, בהנחה שזו האבן המתוארת פה, בין אדם שמחזיק סכין לבין אדם שעושה את הדבר הזה? למה להבדיל בין השניים? מבחינת המעשה עצמו ופוטנציאל ההרג שלו. צריך להיות הוויל מושלם כדי לדעת שזה לא הורג בנסיבות הללו.

עו"ד רוזנטל: בגיל 19 כשהוא לקח את האבן, אני לא בטוח שהוא רצה להרוג אותו, או לפצוע אותו.

אני מסתכל על הדו"ח הפתולוגי, אני מבין שהאדם נפטר כשבית החזה שלו התנגש עם ההגה.

כבוד השופטת א' חיות: למה בית החזה שלו התנגש עם האבן?

עו"ד רוזנטל: כי הוא איבד שליטה. לא בטוח שזה בגלל האבן. זו סנקציה חשובה. אחת מהסנקציות הקשות.

כבוד השופט צ' זילברטל: אם יסתבר בהליך הפלילי שכל הקביעה העובדתית לא במקום זה הפיך. כרגע על פי הראיות המנהליות זה המצב.

עו"ד רוזנטל: אבל חיפשתי. שם האבן פגעה וריסקה את המוח שלו. זה לא קרה. אנחנו לא יודעים.

כבוד השופט צ' זילברטל: זה לא תלוי בזורק האבן. זה מקרי אם האבן פגעה או התהליך גרם לאותה תוצאה.

1 עו"ד רוזנטל: אם הייתי יודע היכן האבן פגעה והייתי יודע שהאבן פגעה לו בראש, בסדר.
 2 הסקציה כל כך חמורה. אם לא היה מדובר בסנקציה כה חמורה, כפי שחברתי מציעה שזה יהיה
 3 לתקופה, אולי זה יהיה פחות חמור. כבודה אמרה זאת בהתחלה. בית המשפט אמר בתחילת
 4 הדיון שבתיקי זריקת אבנים אנו לא רואים 119. יכול להיות שיש פה עליית מדרגה.

5
 6 כבוד השופטת א' חיות: פה הסיכון לא מתממש? תופסים את המיידים ולא מעמידים אותם על
 7 רקע לאומני. פה יש רקע לאומני וזה מתמיר את הענין וגם יש תוצאה קטלנית. אז אדוני משווה
 8 בין הדברים? זה לא דומה.

9 יש מצבים שיש וריאנטים. לכן ביקשנו שלגבי השלושה יהיה כאילו ניתן צו על תנאי. מדובר
 10 בשלושה שאמנם עומדים לדין כמבצעים בצוותא, אך לפי מה שהמדינה מייחסת להם היא לא
 11 מייחסת להם את זריקת האבן הקטלנית. במקום בו ניתן ליצור וריאציות כי האמצעי קשה גם
 12 לנו.

13
 14 כבוד השופט ע' פוגלמן: בכל מקרה גם טיעונו של אדוני יישמע.

15
 16 עו"ד רוזנטל: האמירה הזאת מרוקנת את סעיף 20.

17
 18 כבוד השופטת א' חיות: אדוני חוזר להתחלה. את הסוגיה המרכזית בתיק הזה לא נפתח ובתיק
 19 הזה לא הכל פתוח. לכן אנו מבקשים תשובה לגבי עיון בחומר עכשיו.

20
 21 עו"ד רוזנטל: צטטתי בגוף העתירה בסעיף 8 את השאלות והתשובות של הבחור עצמו (מצטט).
 22 זה נראה לי בתור מענה לכבי השופט זילברטל, כך הוא חושב. במקרה כזה לבוא ולומר על זה
 23 אנחנו לא נעניש רק נאטום את הבית של האמא והאחות כי המעשה של הבן 19 שאולי יש לו 20
 24 שנות מאסר על הריגה שלא לדבר על האישומים הנוספים בפניהם הוא עומד, אני סבור
 25 שהסנקציה אינה מידתית זה מעל ומעבר למה שיש.

26
 27 כבוד השופט ע' פוגלמן: האם יש לאדוני טענה חילופית לגבי אטימה חלקית.

28
 29 עו"ד רוזנטל: אם אתם מצמצמים זאת אבקש לצמצם לחדר בו הוא מתגורר. הוא רווק וגר עם
 30 אימו ואחותו. מדובר בבניה מאוד ישנה. זו לא ווילה.

31 היו בבית מס' פעמים. היה ויכוח אם זה 3 קומות או 2 קומות. לקח מס' חודשים עד שהחליטו
 32 לעשות זאת.

33
 34 כבוד השופט ע' פוגלמן: מר מוזס אמר מפורשות שהסיבה להישנות היא שקילה בהנתן נסיבות
 35 מיוחדות ולכן נפתח התיק. הסיטואציה היא סיטואציה שונה.

36

1 כבוד השופטת א' חיות: יכול להיות שההתלבטות הזאת החליטה להביא למדרג נמוך יותר
2 מהריסה וגם לאטימה שהיא בלתי הפיכה.

3
4 עו"ד רוזנטל: לאור העובדה שהמשיב עצמו ראה צורך לעסוק בכך, ולאור התיק הפלילי, ולמרות
5 שלא חייבים כי אתם לא בודקים את הריאות. ראיות מנהליות זה מספיק. האם לא נכון לראות
6 את תוצאת המשפט הזה? המשפט הולך להסתיים בתוך מס' חודשים ולא בעוד שנתיים.
7 לגבי הראיות, מאוד מטריד אותי שאתם רואים צד אחד. האם יש סטטיסטיקה לגבי כמה
8 פיגועים יש בעקבות ההריסות. האם יש כזה מחקר. כמה פיגועים מתבצעים? בתיק שהבן דוד
9 ראה את האטימה התוצאה לא היתה דרמטית.

10
11 כבוד השופט ע' פוגלמן: אתם לא כופים דבר. בלי הסכמה שלכם לא נראה את החומר החסוי.
12 אומר לך מר ציון מוזס שהפרפרזה שלך היא אותה פרפרזה. זה אותו סוג רק מעודכן יותר.
13 נדמה לי שזה המקסימום שאדוני יכול.

14
15 עו"ד רוזנטל: אני מבקש שבית המשפט יעיין בחומר החסוי.

16
17 עו"ד צמל: מפנה לזכ"ד מיום 25/09 סעיפים 25, 26 ולכן נאשם 4 עזב את המקום כי הוא חשב
18 שרוצים לזרוק רק על כל משטרה. לאחר האירוע אמר הנאשם 5 שזה רכב של בחורה ערבייה.
19 מפנה לזכ"ד מיום 25/09 ש' 34, 35.

20
21 ניתנה החלטה.

22
23 **בית המשפט מעיין בחומר החסוי במעמד צד אחד;**

24
25 כבוד השופטת א' חיות: עיינו בחומרים. מעבר למה שנאמר לפני שהתכנסנו במעמד צד אחד, אין
26 מה להוסיף. נרצה לשמוע תשובה מעו"ד ציון-מוזס לטענות עו"ד רוזנטל. נרצה לשמוע במסגרת
27 התשובה של אדוני גם האם האפשרות לגבי כולם למעשה, האם נשקלה אפשרות לגבי כולם או
28 חלקם אפשרות של אטימה חלקית, דהיינו רק של החדרים, או חדרי המגורים של הנאשמים
29 עצמם ואם היא נשקלה מדוע נפסלה? נרצה לדעת תשובה אם במצבים של אטימות האם נהפכו
30 האטימות באיזה שהם מקרים? אדוני יתייחס גם לנקודות אלה.

31
32 עו"ד ציון-מוזס: במסגרת בחינת החלופות ב-4 המקרים, למעשה מדובר ב-5 מקרים. יש לזכור
33 שיש שותף חמישי. במקרה של השותף החמישי הוחלט לא להפעיל את הסמכות, הוא לא נכח
34 שם מעבר לכביש, הוא תצפת. נשאלה השאלה שכבודכם שאלתם אותי האם יש לבצע הבחנה בין
35 מיידה האבן שגרים בסופו של דבר לקטילה לבין עצם ההפעלה. לאחר בחינה של כל האפשרויות,
36 הן אפשרויות פחותות יותר של הפעלת הסמכות והן אי הפעלת הסמכות, התוצאה של האבן הזו
37 היא זו שפגעה וגרמה לקטילה. האם הם שהעבירו את האבן לבויאת. ידוע שהם העבירו לו

1 אבנים. מידת המעורבות של כל ה-4 מצדיקה את הפעלת הסמכות. בשים לב לאלמנט ההרתעתי
2 אין להסתפק ב-4 המקרים בחלופה פחותה יותר בלי להפעיל את התכלית של הפעלת הסמכות.

3
4 כבוד השופטת א' חיות: מבחינת התכנות התכנונית, מבחינת הקונסטרוקציה, מבחינת המבנה
5 יש היתכנות לביצוע כזה. זה לא נבדק!

6
7 עו"ד ציון-מוזס:

8 שוב, זה תלוי בסוג האטימה. חלא נדרשת חוות דעת ספציפית כזו ככל שנדרש בסעד כזה.
9 הוחלט שלא נכון יהיה להסתפק בצעד כזה ועל כן הוחלט על צעד של אטימה, הפיכה מלאה של
10 המבנה. זה עונה לשאלה הראשונה.
11 לסוגיה הראשונה אגיע בסוף דבריי.

12 איני מתכוון להתייחס לטענותי הכלליות של חברי וגם לא לטענות שכבר הוכרעו ונדונו והוכרעו
13 שוב הן בפסיקת בית המשפט ממש בחודשים האחרונים שקובע שלא בכל פעם שהפעלת הסמכות
14 מכח סעיף 119 יש לחזור ולדון בכל השאלות. הענין הזה נדון בבג"ץ 8150/15 אבו ג'מאל, מפנה
15 לשם.

16 כפי שצינתי בראשית דבריי, מדובר במקרה חריג שבו יידי האבנים הוביל בפועל למוות.
17 בהקשר הזה ציינה כב' ראש ההרכב את הסוגיה הזאת בטיעונו של חברי. לא מדובר בעבירה של
18 סיכון רכב. מדובר ביידי אבנים מאחר וכל 4 המפגעים וגם המפגע החמישי מועמדים לדין על
19 הריגה, לא על הריגה ברשלנות וגם לא ברצח כי אין כאן את הכוונה המיוחדת. אבל הריגה יש.
20 מפנה למס' מקומות. יש ידיעה למה התוצאה של פגיעה. יש להניח שהמוות יגרם ליושב בתוכו.
21 זו התוצאה הסבירה. תלוי במהירות נסיעת הרצח ועל כן מדובר בהריגה ולא בעבירה פחותה
22 מכך.

23
24 כבוד השופט ע' פוגלמן: לא התכוונו לרמוז שמדובר בגרם מוות ברשלנות.

25
26 עו"ד ציון-מוזס: מפנה לע' 40 למסמכים להודעה משטרית של ריאד עבד ש' 52 ואילך (מצטט).
27 זה לענין בויראת. לענין טויל ע' 58 (מצטט). נראה שיש מודעות למעשה. קיימות הודעות דומות
28 בענין אלעטרש. מפנה לע' 45 ש' 68 לתגובה בבג"ץ 1136 (מצטט). כלומר ממש יש כאן אמירות
29 חד שמשמעיות לענין הכוונה ותוצאות הפעולה. גם אם בסופו של דבר לא היתה נגרמת אותה
30 תוצאה, לצערי התוצאה נגרמה. לכן עניינם של כל ה-4. מפנה בסוף לע' 54 לאותה תגובה.
31 הודעתו של מוחמד אבו כייף.

32 היה לי חשוב להבהיר כי מדובר על אחד מהמפגעים. כל אחד מהם נשאל והתשובות הן תשובות
33 כאלה.

34
35 כבוד השופטת א' חיות: השאלה אם אין הבחנה בין חבורה שמיידה מטר של אבנים ואי אפשר
36 לדעת איזו אבן פגעה לבין מה שיש כאן, שידעתם לבודד את האבן הפוגעת. אז האם אין מקום
37 לבודד גם בין המבצעים בצוותא.

עו"ד ציון-מוזס :

כאשר מדובר במעשים הללו ובאופן בו הם נעשו המקריות.
כן ביצענו הבחנה בין החמישי לרביעיה. עשינו את השיקול.

כבוד השופטת א' חיות : הוא היה התצפיתן.

עו"ד ציון-מוזס :

אבקש להתייחס למזכר נוסף. יש גם את טויל. זה שיקול שיש לקחת בחשבון.
לסוגיית רף הראיות המנהליות. אנו סבורים שהראיות הללו עומדות ברף הזה ואנו סבורים,
שניתן לחרוג מתקדימים. אני מזכיר שלפני כשבוע נדחקה בקשה לעיון נוסף. הבקשה נדחתה
בגלל שהיה מדובר ביישום.

קלדנית: גלית

עו"ד ציון-מוזס : מבחינתנו התכלית ההרתעתית מחייבת הפעלה מהרגע שהוחלט על הביצוע
בשים לב למצב הנוכחי הבטחוני, ככל שאנו נמצאים על הרף שלא להמתין. באשר לשאלת
גבירתי באשר לבחינה שנעשתה, היא היתה מהירה. אנו מבקשים להגיב על כך בתוך מספר
ימים. כבר מכך נמצא כי לפחות פעם אחת היתה מחילה ב- 2012 בגצ 1596/09 תיק של פיקוד
העורף הוחלט לבצע מחילה חלקית. היו 3 קומות אחת מהן הוחזרה למשפחה ב – 2012 על ידי
שר הבטחון. לפי תקנה 119 הסמכות היא למפקד הצבאי סמכות המחילה היא נתונה לשר
הבטחון.

כבוד השופטת א' חיות : עד מתי תגישו השלמה?

עו"ד ציון-מוזס : עד יום שני.

כבוד השופטת א' חיות : היתה טענה בעניין הפליה.

עו"ד ציון-מוזס : גם סוגיה זו נדונה לא אחת.

כבוד השופטת א' חיות : מכח איזה הוראה יש סמכות?

עו"ד ציון-מוזס : אותה תקנה בדיוק. ניתנה פסיקה בענין טענת ההפליה בבית משפט זה והיא
חוזרת על עצמה. העותרים לא הרימו את הנטל לבסס את הטענה הזו. נדרש אף להוכיח כי יש
צורך בהרתעה.

1 עו"ד רוזנטל: לעניין אחד, אני חוזר על זה, המתנו 6 חודשים.

2

3

כבוד השופטת אי חיות: 5 חודשים.

4

5 עו"ד רוזנטל: 5 חודשים. האירוע היה בספטי'. אם ההתרעה היא הרתעת הרבים במקרה הזה זה

6 כבר אבוד. לגבי הפתיחה מחדש, אני שמח כי חברי הביא לנו דוגמה. אני הגשתי כמה בקשות

7

אך אני לא קיבלתי, אף לא חלקית.

8

9

כבוד השופטת אי חיות: נקבל השלמה בכתב בענין זה.

10

11

עו"ד רוזנטל: אוכל להגיב על כך?

12

13

כבוד השופטת אי חיות: בוודאי.

14

15

ניתנת החלטה.

16

17

קלדניות: גלית, רונית